

COMMISSIE HUISVESTING

Donderdag 28 april 2022

**Mondelinge vraag nr. 6802 van mevrouw Chabbert
betreffende de eenoudergezinnen en hun moeilijkheden
in verband met huisvesting en samengevoegde vraag nr.
6900 betreffende de situatie van eenoudergezinnen en
de toegang tot huisvesting.**

Mijnheer de voorzitter,

Dames volksvertegenwoordigers,

Ik dank u voor al uw vragen.

Ik heb inderdaad met veel belangstelling kennisgenomen van deze studie. In deze studie worden de moeilijkheden geobjectiveerd die alleenstaande ouders ondervinden bij de toegang tot huisvesting, en die ook blijken uit de werkgroepen met de verenigingssector en uit een literatuurstudie. Deze initiatieven hebben ook geleid tot de goedkeuring van het Brusselse plan ter ondersteuning van eenoudergezinnen in juli 2021.

Verscheidene van de kwesties en aanbevelingen van deze studie zijn terug te vinden in de acties van het Brusselse plan ter ondersteuning van eenoudergezinnen of in het Noodplan voor Huisvesting (NPH), plannen die ik ter goedkeuring heb voorgelegd aan de Brusselse Regering.

Ik geef u een samenvatting van de maatregelen die genomen worden in het kader van het onderdeel over huisvesting van het plan ter ondersteuning van eenoudergezinnen:

Wat betreft de financiële steun voor de huisvesting van eenoudergezinnen:

Actie 9 van het plan voor eenoudergezinnen beoogt de invoering van verhoogde huurtoelagen en herhuisvestingstoelagen voor eenoudergezinnen.

De huurtoelage is een maandelijkse financiële tegemoetkoming die, voor een verlengbare periode van vijf jaar, wordt toegekend aan elke persoon die op de wachtlijst voor een sociale woning staat en nog steeds op de private markt in Brussel is gehuisvest.

De voorwaarden die de aanvrager van deze toelage moet vervullen, zijn de volgende:

- een inkomen hebben onder een bepaalde drempel (leefloon of verhoogde tegemoetkoming);
- ingeschreven zijn op de wachtlijsten voor een sociale woning;
- geen eigenaar zijn van een onroerend goed;
- minstens 18 jaar zijn (of ontvoegd minderjarig, of een begeleid zelfstandig wonende minderjarige zijn);
- gedomicilieerd zijn op het adres van de woning waarvoor hij de huurtoelage aanvraagt (huurovereenkomst voor hoofdverblijfplaats);
- voorkeurrechten hebben, namelijk
 - over minstens 6 voorkeurrechten beschikken en een inkomen hebben dat lager is dan of gelijk is aan het leefloon;
 - over minstens 2 tot 5 voorkeurrechten beschikken en een inkomen hebben dat lager is dan of gelijk is aan het leefloon en alleenstaande ouder zijn;
 - over minstens 2 voorkeurrechten beschikken, en een inkomen hebben dat lager is dan of gelijk is aan de verhoogde tegemoetkoming en alleenstaande ouder zijn.

De bedragen hiervoor zijn de volgende:

Voor een gewoon gezin:

- voor inkomens die lager zijn dan of gelijk zijn aan het leefloon met 6 voorkeurrechten:

160 euro per maand, plus 20 euro per kind;

Voor een eenoudergezin (de verhoging per kind is hoger):

- voor inkomens die lager zijn dan of gelijk zijn aan het leefloon met 2 tot 5 voorkeurrechten:

160 euro per maand, plus 40 euro per kind

- Voor inkomens lager dan of gelijk aan dat van het statuut van begunstigde van een verhoogde tegemoetkoming - twee voorkeurrechten - alleenstaande ouder:

120 euro per maand en 40 euro per kind

De herhuisvestingstoelage bestaat uit een verhuistoelage en een tussenkomst in de huurprijs:

- De verhuistoelage is een eenmalige financiële tegemoetkoming, die bedoeld is om een deel van de kosten te dekken die de aanvrager maakt als hij naar een nieuwe woning verhuist.
- De tussenkomst in de huurprijs is een maandelijkse financiële tussenkomst in de huurprijs, die wordt toegekend voor een maximumperiode van drie jaar.

De voorwaarden voor deze toelage zijn de volgende:

- een inkomen hebben dat lager is dan of gelijk is aan de verhoogde tegemoetkoming;
- minstens 18 jaar zijn (of ontvoogd minderjarig, of een begeleid zelfstandig wonende minderjarige zijn);

- gedomicilieerd zijn op het adres van de woning waarvoor hij de toelage aanvraagt;
- ingeschreven zijn op de wachtlijsten voor een sociale woning op de dag van de aanvraag voor de toelage;
- in de zes maanden voorafgaand aan de indiening van de aanvraag:
 - moet de aanvrager een installatiepremie hebben gekregen van een OCMW van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of moet hij begeleiding hebben gekregen van een erkende instelling voor hulp aan daklozen;
 - moet hij hebben verbleven in een erkend opvangcentrum of zijn opgevolgd door een erkende dienst voor de begeleiding van slachtoffers van intrafamiliaal geweld;
 - De minister stelt de lijst van instellingen, opvangcentra en diensten op,
 - Tot slot moet de aanvrager een woning hebben gehuurd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waarvoor de Gewestelijke Huisvestingsinspectie een verhuurverbod heeft opgelegd of waarvoor de burgemeester een onbewoonbaarheidsbesluit heeft uitgevaardigd.

De toelage is voor maximaal drie jaar.

De bedragen hiervoor zijn de volgende:

- Voor inkomens lager dan of gelijk aan het leefloon: 160 euro per maand, plus verhoging van 20 euro per kind of 40 euro per kind voor eenoudergezinnen;
- Voor inkomens lager dan of gelijk aan die van een begunstigde van een verhoogde tegemoetkoming: 120 euro per maand, plus verhoging van 20 euro per kind of 40 euro per kind voor eenoudergezinnen.

Er is ook een verhuispremie, die in één keer uitbetaald wordt: 800 euro, plus verhoging van 80 euro per kind.

Wat betreft actie 10 inzake de invoering van een genderspecifieke monitoring van huisvestingsgegevens voor het jaar 2022:

Eind 2021 werd er een bestek bekendgemaakt voor deze studie. De nadruk ligt op de kwantificering van genderongelijkheden die tot uiting komen op het vlak van wonen (bijvoorbeeld: het aandeel mannelijke en vrouwelijke eigenaars, het aandeel van het inkomen dat aan huisvesting wordt besteed in functie van het geslacht, grootte van de woning, enzovoort).

Het bestek werd verstuurd naar verschillende universitaire onderzoekscentra die gespecialiseerd zijn in zowel gender en huisvesting als in statistische analyse.

Er werden twee offertes ontvangen. Brussel Huisvesting heeft de offertes geanalyseerd en het gunningsproces loopt. De studie zal 10 maanden duren.

Wat betreft actie 11 inzake het opvoeren van de strijd tegen discriminatie van eenoudergezinnen op de woningmarkt:

Meer algemeen heeft de Regering zich, in het kader van het Noodplan voor Huisvesting, ertoe verbonden de strijd tegen discriminatie veel doeltreffender te maken.

Daarom werd besloten extra personeel aan te werven, een bewustmakingscampagne op te zetten en de Brusselse Huisvestingscode te wijzigen. Het ontwerp van ordonnantie werd definitief goedgekeurd tijdens de ministerraad van 31 maart. Deze nieuwe ordonnantie zal veel verbeteringen aanbrengen, zoals de mogelijkheid voor het bestuur om proactieve discriminatietests uit te voeren.

Momenteel kunnen deze tests alleen worden uitgevoerd als er voorafgaand een klacht is ingediend en als het bestuur nog vóór het uitvoeren van de test kan aantonen dat het al beschikt over ernstige aanwijzingen van discriminatie. In dit al te strikte wettelijke kader kan geen efficiënte strijd tegen discriminatie worden gevoerd. In het ontwerp van ordonnantie worden de twee cumulatieve voorwaarden van voorafgaande klacht en ernstige aanwijzingen van discriminatie dus geschrapt.

Momenteel worden er in Vlaanderen en Wallonië geen proactieve tests uitgevoerd op de woningmarkt. De voorgestelde wijzigingen zijn dus ongezien in België.

Er worden een aantal criteria voor bescherming tegen discriminatie toegevoegd, zoals gezinsverantwoordelijkheden (bijvoorbeeld grote gezinnen, eenoudergezinnen), adoptie, meemoederschap, vaderschap en verblijfsstatus. In het ontwerp wordt ook bepaald dat discriminatie op grond van medisch begeleide voortplanting, borstvoeding, seksekenmerken en genderidentiteit of genderexpressie wordt beschouwd als discriminatie op grond van geslacht.

Het voorontwerp van ordonnantie werd ter advies voorgelegd aan Unia, het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, de Adviesraad voor Huisvesting, de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Raad van State.

Het zal in de komende weken in de Commissie Huisvesting worden besproken.

De projectoproep voor de VIH's werd dus nog niet gelanceerd. Die kan pas gelanceerd worden als de bepalingen van de Huisvestingscode betreffende de strijd tegen discriminatie door het Parlement zijn goedgekeurd. De oproep zal dus pas in 2023 worden uitgeschreven.

Wat betreft actie 12 over de opleiding van tweedelijnsactoren in de huisvestingsactoren en de

bevordering van cohousingprojecten voor eenoudergezinnen, is het project als zodanig nog niet van start gegaan. Sommige VIH's hebben echter wel cohousingprojecten, zoals het project "Un toit, deux âge", dat mensen van verschillende generaties de mogelijkheid biedt om samen te leven. Hoewel deze initiatieven niet specifiek bedoeld zijn voor eenoudergezinnen, kunnen ze deze laatsten er toch ook voordeel bij hebben.

Wat betreft actie 13 van het plan, dat tot doel heeft de eigendomsverwerving te bevorderen voor eenoudergezinnen:

Samen met de Community Land Trust Brussels (CLTB) zal hiervoor een specifiek project worden opgezet. Er lopen momenteel besprekingen met CLTB om op de site van hun volgende project, in de Graystraat, een project te ontwikkelen dat bij voorrang is bedoeld voor eenoudergezinnen. Dit project zou uiteraard goedkope koopwoningen omvatten, maar ook een gemeenschapsruimte. Over het gebruik ervan is nog geen besluit genomen, maar de genoemde mogelijkheden, zoals een ruimte voor co-working of naschoolse kinderopvang, zijn gericht op uitdagingen zoals het evenwicht tussen werk en gezin, met als doel het leven van eenoudergezinnen gemakkelijker te maken.

Wat betreft actie 14, het verkorten van de wachttijd voor een sociale woning voor eenoudergezinnen:

Concreet beoogt deze actie de herziening van de criteria voor de toewijzing van sociale woningen waarbij nieuwe normen worden voorgesteld met betrekking tot het aantal en de grootte van de kamers voor grote gezinnen.

Deze actie omvat een herziening van de bestaande wetgeving om de overplaatsing van huurders van een bovenmatige woning naar een kleinere woning aan te moedigen (en zo nodig op te

leggen), zodat de grote woningen vrijkomen en gezinnen sneller een aangepaste woning kunnen krijgen. Een werkgroep met huisvestingsactoren werkt momenteel aan een reeks aanbevelingen om deze doelstelling te bereiken. Deze aanbevelingen zullen in het voorjaar van 2022 aan de regering worden voorgelegd.

Naast het Plan voor eenoudergezinnen, werk ik actief aan het **vergroten van het aanbod van betaalbare woningen wat in de praktijk ook eenoudergezinnen ten goede kan komen.**

Zoals u weet, is het Noodplan voor Huisvesting erop gericht om 15.000 oplossingen te vinden voor gezinnen die op de wachtlijst voor een sociale woning staan. Voor deze 15.000 oplossingen moeten alle actoren en mechanismen van het sociaal huisvestingsbeleid worden ingeschakeld. Daarom hebben wij voor de SVK's een doelstelling vastgelegd voor een nettogroei van 2.500 nieuwe woningen tegen het einde van de legislatuur. Als dit lukt, zal dit de grootste groei van de SVK's gedurende één legislatuur zijn. Daarom werd besloten de SVK's uit te sluiten van de opgelegde budgettaire besparingen die werden bepaald tijdens de opmaak van de begroting 2022.

Tot slot is uit de recente besprekingen over de indexering gebleken dat een omkadering van de huurprijzen op zich geen piste is die kan rekenen op steun van de Regering. Toch zitten we niet stil wat betreft de private huurmarkt: enerzijds pakken we de buitensporige huurprijzen aan via de Paritaire Huurcommissie en anderzijds voeren we een conventionering in waarmee de verhouding tussen verhuurder en huurder wordt verbeterd en waarmee verhuurders worden beloond die een redelijke huurprijs hanteren. Zo trachten wij onze kennis van de private huurmarkt verder uit te breiden door de werking van het Observatiecentrum van de Huurprijzen en het indicatieve rooster met referentiehuurprijzen te herzien. Op die manier zullen we

over de nodige tools en gegevens beschikken wanneer er een akkoord over regulerende instrumenten bereikt kan worden.

Ik dank u.